

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Pelkosenniemen kunnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2028

Asiakohta 114

Jätän eriävän mielipiteen kunnanvaltuuston päätökseen hyväksyä vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma.

Talousarvion hyväksymistä ei mielestäni olisi tullut tehdä seuraavista syistä:

1. Talousarvio perustuu vanhentuneeseen strategiaan.

Sivulla 18 todetaan, että uusi kuntastrategia valmistuu ja tulee korvaamaan nykyisen, ja että tämä todennäköisesti johtaa talousarviomuutokseen jo vuoden 2026 aikana. Talousarvion tulisi nojata ajantasaiseen strategiaan, ei ennestään vanhentuneeseen. Valtuusto hyväksyy nyt talousarvion, jonka osalta on jo etukäteen todettu, ettei se vastaa tulevia strategisia linjauksia. Tämä ei ole hyvää strategista johtamista eikä läpinäkyvää talouden ohjausta.

2. Investointien aikataulutus ja valmistelu eivät ole hyvän hallinnon mukaisia.

Sivulla 75 tonttien hankintaan on varattu määräraha ilman riittävää kohdekohtaista erittelyä tai euromääräistä perustelua. Talousarvion valmistelukokouksen pöytäkirjassa esiintyvä muotoilu ”varataan joku summa” osoittaa, että valmistelussa on hyväksytty liian väljä ja epämääräinen menettely.

Lisäksi Pyhjärven koulun ja paloasemien investointien siirtäminen eteenpäin on ristiriidassa sen kanssa, että kunta on velvollinen huolehtimaan omistamistaan kiinteistöistä ennakoivasti. Korjausten lykkääminen kasvattaa korjausvelkaa ja voi johtaa kalliimpiin toimenpiteisiin, kuten jo on nähty kirkonkylän vuokratilojen kohdalla.

Rassauspaja on valtuustoaloite, jota ei ole vielä käsitelty valtuustossa. Siitä huolimatta se on lisätty vuoden 2026 investointeihin, ja lisäystä on esittänyt sama henkilö, joka teki aloitteen. Tämä ei täytä hyvän hallinnon eikä päätöksenteon puolueettomuuden ja läpinäkyvyyden vaatimuksia.

3. Arvovalinnat eivät tue lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia eivätkä luonnon monimuotoisuutta.

Lasten ja nuorten tapahtumien määrää vähennetään merkittävästi, mitä emme pidä kestäväenä säästämisenä. Samanaikaisesti talousarviossa esitetään, että uusia perinnebiotooppien hoitohankkeita ei suunnitella haettavaksi vuonna 2026 ja maisemaprojektien määrää lasketaan selvästi. Nämä linjaukset ovat ristiriidassa luonnon monimuotoisuuden turvaamisen, kunnan vetovoimaisuuden ja ilmastotavoitteiden kanssa.

4. Talousarvion kuva kunnan tulevaisuudesta ei ole tasapainoinen.

Sivun 8 asukaslukuarvio pohjautuu yleiseen väestöennusteeseen, joka toistuu lähes samansuuntaisena kunnasta toiseen. Se ei ota huomioon Pelkosenniemen todellista potentiaalia elinvoimaisena ja houkuttelevana kuntana, joka voi olla myös muuttovoiton puolella tulevaisuuden kehityksessä. Näemme tärkeänä, että kunta tunnistaa mahdollisuutensa eikä tyydy vain passiiviseen, valtakunnalliseen minimitulokintaan.

Edellä esitetyistä syistä katsoin, että talousarvio olisi tullut palauttaa uuteen valmisteluun. Koska näin ei tehty, en voi hyväksyä tehtyä päätöstä ja jätän siitä tämän eriyvän mielipiteen.

Pelkosenniemi 8.12.2025

Heidi Karnaattu

Vihreä Liitto rp.